

הדרן עלך ערבי פסחים . וסליקא לה מטבח פסחים

הלוות פסחים בקצחה מרביינו אשר זל

פרק רביעי

ה' נסח במאמר נזכר כי קיומם של גלגולים מוגבלים היה לו מוגבל
בנסיבותיו של מושגתו ומיוןו, והוא מופיע רק מעתה ומיוןו מוגבל
במיוןו במאמר בסביבה ממילא המכילה מושגתו במלואה בפונט פוליאנטיסטי.

אמר דאחי"כ כשהשחט שנות עולמים ונזכר הנגינות בלילה והחילה רוחה להימצא בקבריו שהתחזק והתנתקם הלועלים יינה ה' לא יוסיף לרצות עד, בתמיה, האפס לנצח חסדו גמר אמר לדור דורו, ובודאי דלא כראות יש להזכיר במה מתנקם מצערו بما שחשב שנות עללמים ואיזו דברי תנחותם מצא בהם. ולפי הניל מוכן היטב דעתך בילוקט (ט' ט' ט' ט') על פסקו וזה איתא אזכורה נגנית בלילה מזכרת אני שירה שרוטה לפניו בלילה של גילותות לילו של פרעה לילו של גרען כר' לילו של סנחרוב כר', והכל הולך על הדרכ שכתבנו לעלה שכשנתגאליה הוא בכורך רומז שהגלוות שעבר כבר נגמר וכשהגאליה היא בלילה רומז שעדין הם באמצע הגלות והגאליה אין רק פקידה בעלה עירק בגאליה שהבטחנו היה לע'ל. וזה אמר כתוב דבהתחלת השהבותן או רוכ ותקפו של הגלות נתעטף ורוחו בקרבו מצערו שסביר דלמא חיליה אבד נצחו ותוחלתו. ואמר שכשר חשב שנות עללמים ואזכורה נגנית בלילה של הנגינות והגאלות שהיה לי עד עתה היה כלם בלילה ואין אחד שהיה בירם, עם לבבי אשירה וחפש רוחיו דעתחוך באמנותין יין דבל הגאלות הי' באמצץ הזמן, אמר הלועלים יינה ה' האפס לנצח חסדו והבטחו עדין קיימת על העתיד ונתחזק לבו נתנקם בגאליה העתidea:

ל בחגדה של פסח מעשה ב"א ר' יהושע וראב"ע וו"ט ר"ע שיש מסובין בבני ברק שהיו מספרים ב"צ"מ כל אותו הלילה עד שבאו תלמידיהם כר'. ואח"כ מובא הא דראב"ע הי' אני בגין שבעים שנה ולא זכיית שתהאמיר יצ"מ בלילה עד שדרשה בן זומא שנאמר (במיס ט') למען הזכיר את יום צאתך מארץ מצרים כל ימי

הלב שאנתנו במוים להגאל דיל ברית בין הבתים עקרו לא נתקיים גדיין, וכזה נזכיר הא דquietia בביבות (ט' י' ט') כל שלא אמר אמת וציב שחרית ואמת ואמונה ערבית לא יצא י' וחבורו שאמר (פאלט ט') להגד בבורך חסוך ואמונהך בלילה, וכלאורה הר' הני שני ברכות הם עין אחד והם ברכות הגאולה ולמה באמת נחלקו בשתי לשונות הללו, ולפי מש' מובן היטב גגאליה שהיה בשור היא קיימת גגאליה של לילה היא עוברת רק מביאיה לידי אמונה ובתחן לגאולה העתidea ומשי' בברכות אאליה של שחרית תקינו אמת ויציב דפירושו שהוא קים ו בשל ערכית תקינו אמת ואמונה דהיא עוברת רק אנחנו נאמין בדבראי יהיה גגאליה העתidea דגאולה הזאת מביאיה לאמונה על העתיד וכמו שנטבאה. וזה הטעם שאוכלין ביצים ביל פסח, ואיתא בשיע' (ט' 3) שהוא זכר לאקלות של תשעה באב והקשה בגב'א (געפס' ט') למה להזכיר האבילות בليل סחת. ולפ' ניחא דמראן דמגאולה זו שייתה באמצע חזון צמח ליל ט'ב וכוא לחק ב' האדם של הבהירות נאמר על בית המשיח ועדין לא נתקיימו למורי:

ובוז יתבאו המשן הפסוקים (פאלט פ'') אזכורה אלקם ואהמה אשיה והתעטף רוחי סלה, אמר כשהתבונן על רוב הstories ומאת הדין ואורך הגלות ששישראל סובלים ואהמה מרוב הצער, ואמר עד שייטה ותתעטף רוחי סלה. וכך רצונה לשחו ולדבר כדי שיווג צورو ע"י הדיבור כמאה"כ (פאלט י') דאגה בלב איש ישיתנה, והנה נתעטף הרוח בו ונשאר בלא רוח ואשתקהל מלוליה מניה מרוב צערו. ואמר עד (פאלט ט') אחות שמורות עיני נעמתיה לא אדריך והכל מרוב הצער, ואמר עוד חשבתי ימים מוקדם שנות עולמים אזכורה נגנית בלילה עם לבבי אשירה וחפש רוחי,

מצינו בפסוק לשון ים וקיי על לילה והה
הא דכתיב הגדות לבן ביום ההוא בעבור זה
עשה ה' לי בזאת מוגרים לכ"ע לא קאי רק
על לילה לחזרה וכונפנא לן מדשה בעבור
זה. רק דעת חכמים הוא דאע"ג דאיינו מיעוט
כין וכתיב רק ימי אין לנו להביא גם לילה
בכלל זה בלא ריביא דקרא. וראב"ע לשיטותו
ס"ל יין וכתיב ימי ייעזין כ"ש לילה
דיה או עקר הגאולה, ונתק הפסוק לשון
יום להביא גם המים בכלל זה. ר"ע וו"י
לשיטותם דס"ל דעיקר הגאולה היה ביום
לידrho לא יעדנו לחיבור גם לילה אם לא
ע"י ריביא זקרא. וכזה בכוואר המשך של
בעל האגדה דבתיחלה הביא הר' מעשה דכל
החכמים אלו הי' ספריהם ביצ"מ כל הלילה
עד זמן ק"ש של שחרית, והרי חיוב טיפו
יצ"מ בליל פסח תלי בזמן אכילת פסח וכמו
שודשו בעבור זה לא אמרתי אלא בשעה
שיש פסח מצה ומורו מונחים לפניך, וא"כ
הם שהרי מספירים כל הלילה קבעו או
ההכלבה ואכילת פסח הוא כל הלילה, וע"ג
וגם ראב"ע היה שם באוחה מסיבה מ"ג
הר' רבו עלי' זקבעו הללה ר"ע ומילא
נסתרה סברתו שהיה סבר דצרכ' להזכיר
יצ"מ בלילה, וזה שאמיר ראב"ע אחר מעשה
וז לא נצח לחכמים עד שדרשה בן זומא
מרוביא דכל וא"כ גם ליעט צירק להזכיר.
זהו שטך בעל האגדה hei שני דברים זה
זהו:

ואפשר לומר דעיקר פלוגתנות תלוי
במחולקת של המדרשים בזה
דאלו היה ישראל במצרים ורק רדי' שנה.
ולהסוברים דזקע'ם בתפקיד מלודית יצחק
אם כן היה הגאולה בזמנה דנסלם כל
הזמן, ולרבבי ס"ל דעיקר הגאולה ביום
סימן דזה הגלות כבר נשלם והלך לו. אבל
בדעת המדרש והגאולה היה באמצעותם
הזמן ימי חיק'ם כל ימי חיק' הלילות.
והנה הר' מימרא דראב"ע הוא משנה סוף
פי' א' דברכות ולא קאי כלל על לילה אשונה
של פסח דבזה כ"ע מודים ומהמצויה היא רק
בלילה וכתיב בעבור זה בשעה שיש מצה
ומורו מונחים לפניך. רק קאי על לילות של
כל השנה שנחלקו ראב"ע וחכמים אם ציריך
להזכיר יצ'ם בלילה כמו ביום. ולכורה
לא ידעו מי שירק להבאו כאן בהגדה של
פסח מא' שיטיה הכל. עד יונת קשה הא
ראב' אמר ראב"ע שלא נצח לחכמים בדבריו
דציריך להזכיר עד שדרשה בן זומא מרובייה
דכל והרי הא גופא קורת שדרשה בן
זומא אמר יהו היה סובר בן ואם גם
הוא דרש ריברי דכל א"כ מא הוסיף בן
וזומא בוה וכמה נצח הוא יותר מרובי'ע. רק
י"ל דרכם' ברכות (ק"ט) נחלקו ראב"ע וו"ע
במצאות אכילת פסח אם הוא כל הלילה או
עד חצות דראב"ע סבר עד חצות וו"ע ס"ל
כל הלילה. ואMRIין שם הכל מודים ננאלו
בלילה, פי' דישות ניתן להם מפרעה לצאת
בלילה ויצאו ביום, לא נחלקו אלא על שעת
חפותן דראב"ע סבר חפותן מצריהם והוא היה
בלילה וו"ע סבר חפותן וישראל והו היה
ביום. ולפי הנראה פלייג' בעיקר הנס אימתי
היה העקר אם העיר היה חפותן מצרים
כשאמר להם פרעה קומו צאו מהך עמי,
ובמודרש יקעת סלול לו מפעג' איתיה אמר להם
פרעה בלילה הרי אתם ברשותכם הרי אתם
עבדים של הקב"ה, או עקר הגאולה הוא
ביום שעת יציאת ישראל ממצרים, וא"כ הא
יל' דראב"ע לשיטותו דס"ל דעיקר הגאולה
היה בלילה מש"ה לשיטותו ס"ל דציריך להזכיר
יצ'ם בלילה גם בלא ריביא דכל והרי וראי
וגם לרבן החולקים על ראב"ע מ"מ ס"ל
ההפסוק וכתיב בו למפני תוכרו את יום צאתך
מאץ מצרים כל ימי חיק' רק כל ימי, גם
איינו מיעוט למעשה לילות דהרי כמה פעמיים